

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/129/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3613010082
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3613010082.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Ondreja Gáboríka, v trestnej veci proti obžalovanej J. Z., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods.1, 2 písm.a/ Tr.zák. s poukazom na § 138 písm.h/ Tr. zák., o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 2.9.2013, sp. zn. 2T/64/2013, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. novembra 2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr.por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr.por. sa

obžalovaná J. Z. - nar. XX.X.XXXX v W. J., trvale bytom

R., Q. XXX/XX,

podľa § 285 písm. b) Tr.por.

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Partizánskom sp.zn. Pv 511/12 zo dňa 22.5.2013, podanej na okresný súd dňa 23.5.2013, pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods.1, ods.2 písm.a/ Tr.zák. s poukazom na § 138 písm.h/ Tr.zák., na skutkovom základe, že

dňa 3.7.2012 v čase o 11.00 hod. v R. v smere do obce U., v kilometri 39,5 na ceste č. II/XXX, pred mostom cez rieku Q., porušila dôležitú povinnosť uloženú jej v ustanovení § 19 ods.1 a § 30 ods.1, ods.2 zákona o cestnej premávke č. 8/2009 Z.z. tým, že viedla strieborný bicykel typu „skladačka“ po krajnici pravého jazdného pruhu, pričom v úmysle prejsť z pravého jazdného pruhu hlavnej cesty č. II/XXX cez celú šírku vozovky na vedľajší chodník vedúci k sídlisku S., nachádzajúci sa na ľavej strane hlavnej cesty č. II/XXX pred odbočením doľava nedala znamenie o zmene smeru jazdy, nedbala na zvýšenú opatnosť, čím vytvorila kolíznú situáciu motocyklistovi X. N., vedúcemu motocykel zn. Yamaha, YZF-R1, e. č.: KS XXX AG v rovnakom smere jazdy, ktorej sa pri ukončení predbiehacieho manévru nedokázal vyhnúť, predným kolesom motocykla narazil do zadného kolesa bicykla, na čo s motocyklom spadol na vozovku, v dôsledku čoho poškodený X. N. utrpel zranenia, a to zlomeninu ľavej lakťovej

kosti, pomliaždenie a mnohopočetné odreniny horných a dolných končatín, pomliaždenie a odreniny hrudníka s narušením obvyklého spôsobu života v trvaní 11 týždňov,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr.por. sa poškodená Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., IČO: 35 937 874 so sídlom Mamateyova č. 17, Bratislava a poškodený X. N., nar. X.X.XXXX v R., trvale bytom R., T. K. č. XXXX/XX so svojimi nárokmi na náhradu škody odkazujú na občianske súdne konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 2.9.2013, sp. zn. 2T/64/2013 bola obžalovaná J. Z. uznaná vinnou pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods.1, ods.2 písm.a/ Tr.zák. s poukazom na § 138 písm.h/ Tr.zák. na skutkovom základe, že dňa 3.7.2012 v čase o 11.00 hod. v R. v smere od obce U., v kilometri XX,X na ceste č. II/XXX, pred mostom cez rieku Q., porušila dôležitú povinnosť uloženú jej v ustanovení § 19 ods.1 a § 30 ods.1, ods.2 zákona o cestnej premávke č. 8/2009 Z.z. tým, že viedla strieborný bicykel typu „skladačka“ po krajnici pravého jazdného pruhu, pričom v úmysle prejsť z pravého jazdného pruhu hlavnej cesty č. II/XXX cez celú šírku vozovky na vedľajší chodník vedúci k sídlisku S., nachádzajúci sa na ľavej strane hlavnej cesty č. II/XXX pred odbočením doľava nedala znamenie o zmene smeru jazdy, nedbala na zvýšenú opatrnosť, čím vytvorila kolíznú situáciu motocyklistovi X. N., vedúcemu motocykel zn. Yamaha, YZF-R1, e. č.: KS XXX AG v rovnakom smere jazdy, ktorej sa pri ukončení predbiehacieho manévru nedokázal vyhnúť, predným kolesom motocykla narazil do zadného kolesa bicykla, na čo s motocyklom spadol na vozovku, v dôsledku čoho poškodený X. N. utrpel zranenia, a to zlomeninu ľavej laktbovej kosti, pomliaždenie a mnohopočetné odreniny horných a dolných končatín, pomliaždenie a odreniny hrudníka s narušením obvyklého spôsobu života v trvaní 11 týždňov.

Za to bola odsúdená podľa § 157 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov, výkon ktorého jej bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a § 50 ods. 1 Tr. zákona odložený a bola jej určená skúšobná doba vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov. Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku bola obžalovaná zaviazaná nahradiť poškodenej spoločnosti Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., IČO: 35 937 874, so sídlom Mamateyova 17, 850 05 Bratislava, škodu vo výške 467,76 € (štyristošesťdesiatšesť eur a sedemdesiatšesť centov) a podľa § 288 ods.1 Tr.por. bol poškodený X. N. s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po vyhlásení napadla odvolaním obžalovaná, ktoré smerovalo proti výroku o vine, treste, ako aj konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo. V písomných dôvodoch odvolania podaných prostredníctvom obhajcu poukázala na skutočnosť, že ustanovenie § 157 Tr.zák. vyžaduje z hľadiska subjektívnej stránky zavinenie z nedbanlivosti (§ 16 písm.a/, b/ Tr.zák.), pričom kritériom nedbanlivosti v oboch formách, teda vedomej i nevedomej, je zachovanie určitej miery opatrnosti páchatel'ov. O zavinenie z nedbanlivosti v oboch formách ide len vtedy, ak povinnosť a možnosť predvídať porušenie, alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom sú dané súčasne. Nedostatok jednej z tejto zložiek znamená, že čin je nezavinený.

Podľa názoru odvolateľky to bol práve vodič motocykla Yamaha, ktorý porušil ustanovenia § 15 ods.5 písm.a), písm.c) a § 16 ods.1 zák. o cestnej premávke č. 8/2009 Z. z., ktorých porušenie viedlo k priamemu následku v podobe dopravnej nehody a v porušení týchto ustanovení možno vidieť príčinný vzťah medzi konaním a následkom. Vodič motocykla v čase keď obžalovanú zbadal, nemohol vo vzťahu k nej už nič robiť pre vysokú rýchlosť ktorou išiel, pričom aj znalec konštatoval, že od rýchlosti motocyklistu sa odvíjal nehodový dej. Podľa názoru obhajoby, aj keby obžalovaná ako cyklistka dala znamenie o zmene smeru jazdy a tak vošla do vozovky, motocyklista by ju zrazil pre vysokú rýchlosť.

Znalec konštatoval, že ak by sa motocyklista pohyboval dovolenou rýchlosťou, zastavil by minimálne 20 metrov pred miestom zrážky, čo je v danej veci rozhodujúce. Samotná obžalovaná ak aj bola na bicykli, pred začiatkom odbočovania sa presvedčila, či môže odbočovať. Nič nešlo, pričom nemohla predvídať motocyklistu porušujúceho rýchlosť jazdy v tom čase skrytého za vozidlom svedka W. M. a neporušila taký predpis, ktorý je v príčinnej súvislosti s následkom. V doprave sa uplatňuje princíp obmedzenej dôvery, ktorý znamená, že vodič sa môže spoliehať na to, že ostatní účastníci dopravy dodržia dopravné predpisy pokiaľ z konkrétnej situácie nevyplynie obava, že tomu tak nebude. Vodič motocykla Yamaha obžalovanú pred predchádzaním nevidel, avšak vzhľadom na ustanovenie § 15 ods.5 písm.a), c) zák. o cestnej premávke č. 8/2009 Z.z. však mal možnosť zvlášť tesne za obcou predvídať, že za predchádzaným vozidlom môže byť cyklista alebo chodec, prípadne iný účastník cestnej premávky. Kolíznu situáciu preto vytvoril z právneho hľadiska vodič motocykla Yamaha, navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods.1 písm.a), b), c), d), e) Tr.por. zrušil a podľa § 322 ods.1 Tr.por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu potom zástupkyňa krajskej prokuratorky navrhla odvolanie obžalovanej ako nedôvodné podľa § 319 Tr.por. zamietnuť.

Obhajca obžalovanej na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridrižiava písomne podaného odvolania a dôvodov tam uvedených, pričom navrhol zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie tak ako žiadali v písomnom odôvodnení odvolania.

Obžalovaná uviedla, že sa v plnej miere pridrižiava návrhu svojho obhajcu a dôvodov písomného odvolania a navrhla tomuto vyhovieť.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr.por., alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

Z podnetu podaného odvolania krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a zistil, že odvolanie obžalovanej je dôvodné.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa po vyhodnotení vykonaných dôkazov skonštatoval, že zo spáchania skutku je obžalovaná usvedčovaná predovšetkým výpoveďou poškodeného X. N. a svedka W. M., ktorí sa vyjadrovali k priebehu nehodového deja v zásade zhodne a znaleckým posudkom znalca z odboru cestnej dopravy Ing. Ľubomíra Harineka, zo záverov ktorého súd poukázal najmä na to, že s veľmi veľkou pravdepodobnosťou bolo z technického hľadiska bezprostrednou príčinou dopravnej nehody vytvorenie kolíznej situácie cyklistkou J. Z., ktorú vytvorila tým, že po predchádzajúcom pohybe na bicykli po krajnici súbežne s pravým jazdným pruhom pravdepodobne bez toho, že by sa presvedčila, alebo sa nedostatočne presvedčila či môže priečne vojsť do jazdného pruhu, s veľkou pravdepodobnosťou bez predchádzajúceho upozornenia do jazdného pruhu náhle vošla. Cyklistka pred odbočovaním nedala znamenie o zmene smeru jazdy a pri odbočovaní vľavo sa nezaradila čo najďalej vľavo v časti vozovky určenej pre smer jej jazdy. Motocyklista X. N. mohol reagovať na cyklistku len v okamihu keď bolo jasné, že táto chce prejsť krížom cez cestu. Keby táto nebola vošla z krajnice, nič by sa nestalo, len by ju obišiel. Teda len v okamihu, keď motocyklista zbadal, že cyklistka vošla z krajnice do jazdného pravého pruhu a bolo zrejmé, že chce prejsť naprieč pravým jazdným pruhom, až vtedy začal plynúť jeho reakčný čas a v tomto okamihu mohol mať s motocyklom rýchlosť 82 až 90 km/h. V okamihu keď uplynul reakčný čas motocyklistu a on začal pôsobiť na ovládacie prvky brzdovej sústavy, mohla byť jeho okamžitá rýchlosť 88 až 98 km/h, čo je v priemere 93 km/h, ako uvádzal sám poškodený. V okamihu nárazu motocykla do zadného kolesa bicykla, mohla byť rýchlosť motocykla 57 až 63 km/h. Náhlým vstupom cyklistky do cesty táto vytvorila neočakávanú prekážku. Keby bola dala znamenie o smere jazdy, mohla ďalej plynule pokračovať v prechode cez hlavnú cestu, ak však náhle vošla z krajnice do pravého jazdného pruhu bez toho, aby sa dostatočne presvedčila, či môže

do vozovky vstúpiť, vzhľadom na rýchlosť prichádzajúcich vozidiel, bola jej technika od tohto okamihu nesprávna a náhlym vstupom do vozovky vytvorila kolíznu situáciu pre motocyklistu. V okamihu nárazu sa motocyklista pohyboval s veľkou pravdepodobnosťou v blízkosti stredovej čiary a bicykel s veľmi veľkou pravdepodobnosťou sa nachádzal zadným kolesom na stredovej čiare. Keď cyklistka zabočila do vozovky, mohla vidieť motocyklistu, ktorý bol vedľa predbiehajúceho vozidla (svedka M.) zhruba 1 meter, čo bolo od miesta zrážky 46 až 51 metrov a vtedy tiež začal plynúť reakčný čas motocyklistu. V prípade verzie obžalovanej, že táto zastavila v strede vozovky, malo by toto vplyv na zabránenie nehodového deja v tom zmysle, že keby nezastavila a bola by plynulo pokračovala v prechode na vozovku, k nehode nemuselo dôjsť.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa po vykonaní dôkazov nesprávne vyhodnotil dôkaznú situáciu a najmä následne z dokazovania vyvodil nesprávne právne závery, keď uznal obžalovanú J. Z. vinnou z vyššie uvedeného trestného činu s skonštatovaním, že primárnou príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika a spôsob jazdy obžalovanej ako cyklistky. Z vykonaných dôkazov, tak ako ich obsahovo podrobne konštatuje súd prvého stupňa vyplýva, čo bezprostredne predchádzalo dopravnej nehode, konanie účastníkov tejto nehody a za akých okolností k nej došlo. V tomto smere odvolací súd odkazuje na odôvodnenie súdu prvého stupňa. Pri určovaní príčin vzniku dopravnej nehody a jej zavinenia však okresný súd pochybil. Zo záverov znaleckého posudku a tiež výpovede znalca z odboru cestnej dopravy Ing. Ľubomíra Harineka totiž vyplynuli aj ďalšie skutočnosti dôležité z hľadiska posúdenia zavinenia príčin dopravnej nehody, okrem tých, na ktoré poukazoval súd prvého stupňa.

Znalec uviedol, že motocyklista X. N. sa mohol na svojom motocykli Yamaha v okamihu, keď predbiehal osobné motorové vozidlo Ford Mondeo svedka W. M. pohybovať rýchlosťou 60 až 67 km/h a vtedy sa nachádzal na úrovni odbočky do poslednej brány skladov nachádzajúcich sa vedľa cesty. Pri predbiehaní sa mohol pohybovať so zrýchlením 2,5 m/s². Motocyklista mohol reagovať na cyklistku len v okamihu, keď bolo jasné, že cyklistka chce prejsť krížom cez cestu. Keby nebola vošla z krajnice, nič by sa nestalo, len by ju obišiel. V okamihu keď motocyklista zbadal, že cyklistka vošla z krajnice do jeho jazdného pravého pruhu a bolo zrejmé, že chce prejsť naprieč pravým jazdným pruhom, začal plynúť jeho reakčný čas. V tomto okamihu mal rýchlosť 82 až 90 km/h a nachádzal sa ešte v uzavretej obci vo vzdialenosti 13 až 15 metrov pred tabulou obce označujúcou jej koniec. Mohlo to byť v čase 2 až 2,2 sekundy pred zrážkou. V okamihu keď uplynul reakčný čas a motocyklista začal pôsobiť na ovládacie prvky brzdovej sústavy, mohla byť jeho okamžitá rýchlosť 88 až 98 km/h, čo je priemer 93 km/h, tak ako uvádzal aj poškodený. V okamihu nárazu do zadného kolesa bicykla, mohla byť rýchlosť motocykla 57 až 63 km/h. Náhlym vstupom cyklistky do cesty, táto vytvorila neočakávanú, nie náhlu prekážku. Keby bola dala znamenie smeru jazdy, mohla ďalej pomaly plynulo pokračovať v prechode cez hlavnú cestu.

Obžalovaná sa mohla na bicykli pohybovať rýchlosťou 6,6 až 7,4 km/h a pokiaľ sa pohybovala s bicyklom po krajnici, bola pravdepodobne technika jej jazdy správna. Ak však náhle vošla z krajnice do pravého jazdného pruhu, aby sa dostatočne presvedčila, či môže do vozovky vstúpiť vzhľadom na rýchlosť prichádzajúcich vozidiel, jej technika bola od tohto okamihu nesprávna a konala v rozpore s technickým výkladom ustanovení § 19 ods.1, ods.3 zák. o cestnej premávke č. 8/2009 Z. z. a tým, že náhle vstúpila do vozovky, vytvorila pre motocyklistu kolíznu situáciu. Ak by sa cyklistka dostatočne presvedčila o dopravnej situácii v jazdnom pruhu, do ktorého náhle vošla, kolízia vôbec nemusela vzniknúť. Jej povinnosťou bolo presvedčiť sa pred vojitím do jazdného pruhu, či tak môže urobiť bez toho, aby ohrozila seba, alebo iných účastníkov cestnej premávky. S veľmi veľkou pravdepodobnosťou bezprostrednou príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska bolo vytvorenie kolíznej situácie cyklistkou J. Z..

Pokiaľ ide o techniku jazdy motocyklistu, táto vzhľadom na vysoké prekročenie povolenej rýchlosti v obci bola v tom čase nesprávna a od tejto rýchlosti sa odvíjal ďalší dej. Počas plynutia reakčného času motocyklistu do okamihu kedy šliapol na brzdu, mohla byť jeho okamžitá rýchlosť zhruba v rozpätí 88 až 98 km/h a pri takejto rýchlosti a tak krátkom čase sa pravdepodobne nič viac nedalo robiť. Ak by bol motocyklista prudko zabočil doprava v plnom brzdení, pravdepodobne by sa skotúľal z cesty alebo by

mohol skončiť pod vozidlom Ford Mondeo. Ak by pri plnom brzdení zabočil doľava, pravdepodobne by naplno narazil do tela cyklistky.

Motocyklista mal možnosť reagovať na vzniknutú situáciu vzhľadom na svoju rýchlosť vo vzdialenosti 45 - 50 metrov od okamžitej polohy cyklistky a pravdepodobne 46 až 51 metrov od miesta zrážky. Cyklistka vytvorila svojím správaním na ceste prekážku neočakávanú, avšak nie prekážku náhlu a ak by sa motocyklista v uzavretej obci pohyboval maximálnou rýchlosťou 50 km/h až po tabuľu ohraničujúcu koniec obce, mohol po zabrzdení zastaviť pred miestom zrážky. Ak by sa motocyklista pohyboval v obci maximálnou povolenou rýchlosťou a reagoval by na cyklistku z pôvodného miesta, tzn. 13 až 14,5 metra pred tabuľou označujúcou koniec obce, pravdepodobne by zastavil minimálne 20 metrov pred miestom zrážky. Motocyklista začal na cyklistku reagovať vo vzdialenosti zhruba 47,78 metra a od miesta zrážky sa nachádzal vtedy zhruba 48 metrov. Cyklistka sa vtedy nachádzala za tabuľou označujúcou koniec obce zhruba 35 metrov. Motocyklista mohol v čase keď ešte išiel za vozidlom, vidieť cyklistku idúcu po pravej krajnici, mal však povinnosť reagovať na ňu až vtedy, keď videl, že ide cez vozovku, nie ešte keď išla po krajnici. Keď cyklistka zabočila do vozovky, mohla vidieť motocyklistu, ktorý bol vedľa predbiehajúceho vozidla zhruba 1 meter, čo bolo od miesta zrážky 46 až 51 metrov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a uvedené konštatovania znalca z odboru cestnej dopravy Ing. Ľubomíra Harineka je nepochybné, že obžalovaná pri odbočení porušila ako cyklistka ustanovenia § 19 ods.1 a § 30 ods.1, ods.2 zákona o cestnej premávke č. 8/2009 Z.z. tým, že pred odbočením doľava nedala znamenie o zmene smeru jazdy a nedbala na zvýšenú opatnosť, čím vytvorila kolíznú situáciu motocyklistovi X. N., vedúcemu motocykel zn. Yamaha, YZF-R1, e. č.: KS XXX AG v rovnakom smere jazdy, ktorej sa pri ukončení predbiehacieho manévru osobného motorového vozidla Ford Mondeo svedka W. M. nedokázal vyhnúť a narazil do nej. Z hľadiska uznania viny v trestnom konaní však je nutné skúmať, či takéto konanie a porušenie povinností obžalovanej ako cyklistky bolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody a prípadných následkov. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že aj keď obžalovaná vytvorila kolíznú situáciu tým, že nedala znamenie o zmene smeru jazdy, nevytvorila prekážku náhlu. Znalec tiež uviedol, že poškodený X. N. jazdaci na motocykli Yamaha mal možnosť zabrániť dopravnej nehode, ak by sa ešte v uzavretej obci pohyboval maximálnou povolenou rýchlosťou 50 km/h až po tabuľu ohraničujúcu koniec obce, a v takom prípade mohol po zabrzdení zastaviť pred miestom zrážky minimálne 20 metrov. Odvolací súd potom musel skonštatovať, že aj keď obžalovaná porušila svoje povinnosti ako cyklistka, s poukazom na uvedené skutočnosti predchádzajúce nehode nemožno jej klásť za vinu priamu príčinnú súvislosť medzi týmto porušením a vznikom dopravnej nehody a jej následkov. Ak by totiž poškodený dodržal všetky predpisy o cestnej premávke, najmä rýchlosť v obci (čo predchádzalo porušeniu povinností obžalovanou), nemuselo k nehode dôjsť. Z týchto dôvodov potom odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr.por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a sám podľa § 322 ods. 3 Tr.por. obžalovanú J. Z. v zmysle § 285 písm. b) Tr.por. oslobodil spod skutku obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Partizánskom sp.zn. Pv 511/12 zo dňa 22.5.2013, pretože tento skutok nie je trestným činom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.